

Minska risken för elbränder

Säkerhetstips för hemmet

I de finländska hemmen uppstår årligen över tusen bränder som orsakas av elapparater. Elapparater är trygga när de är hela och används rätt, men om de får något fel eller används på fel ställe medför de risk för elektrisk stöt och brand.

Genom uppmärksamhet och litet omsorg undviker du riskerna. Lär dig använda apparaterna enligt bruksanvisningen. Överlåt installationer och reparationer till en fackman. Använd inte en apparat som fått ett fel utan låt reparera den eller köp en ny. Se också till att brandvarnaren fungerar och tänk på förhand igenom vad du ska göra om en elapparat börjar ryka eller brinna. Här får du säkerhetstips för ditt hem.

➤ Spisen

Slarvig användning av elspisen orsakar hundratals bränder varje år. Antingen glömmar man att stänga av spisen eller också blir den påsatt av misstag, med följden att material på eller i närheten av spisen börjar brinna. Ibland lyckas också ett husdjur sätta på spisen med tassarna.

Var omsorgsfull vid matlagningen och lämna inte spisen oövervakad när den är på. Ställ inga brännbara material på eller bredvid spisen. Rengör regelbundet gallret i spisfläktens fettfilter. Tekniska säkerhetsanordningar (t.ex. timeravstängning, avstängning som är kopplad till larmet från brandvarnaren) gör gamla spisar säkrare. Vissa nya spismodeller är färdigt utrustade med säkerhetsanordningar, t.ex. kopplingsur.

➤ Armaturerna

En brännhet glödlampa – om så bara på 40 W – kan lätt antända ett tyg t.ex. om armaturen faller eller välter ner i sängen. I barnens rum är det därför bäst att undvika klämspotlights eller fristående armaturer som lätt kan välta.

Välj armaturer som är stadiga och högklassiga. Sätt inte i en större lampa än rekommenderat. Om lysröret i en lysrörsarmatur blinkar eller har slocknat ska det genast bytas ut.

Halogenlampor är särskilt heta. Följ installations- och bruksanvisningen och beakta avstånden till brännbara material.

LED-lamporna företräder en ny lampeteknik. De blir inte heta och är därför ett säkert val till exempel som nattlampa. Lågenergilampor blir inte heller brännheta. Genom att byta ut glödlampen i en vanlig glödlampsarmatur mot en lågenergilampa sparar du energi och förbättrar samtidigt säkerheten.

➤ Tv

Tv-bränderna har minskat genom att apparatbeståndet har förnyats, men fortfarande fattar ett hundratal bildrörsapparater eld varje år.

Tv:n ska genast föras på reparation eller bytas ut om den får något fel, om den välter eller faller eller om det kommer in skräp, vätska eller liknande i den. Luften måste kunna cirkulera fritt runt tv:n och därför får apparaten inte stå för trångt i ett skåp eller en bokhylla. Ställ ingenting ovanpå tv:n, varken borddukar, blommor, ljus eller andra föremål. Det är bra att regelbundet dammsuga apparaten utvändigt. På en bildrörsapparat är det bra att stänga av standbyläget till natten eller när man går hemifrån.

➤ Elradiatorerna

Material som är alltför nära en elradiator kan antändas. Placera radiatoren tillräckligt långt från möbler och gardiner och se till att den inte kan välta. Torika inte kläder ovanpå radiatoren.

➤ Bastuaggregatet

Bastubränder beror ofta på att man har torkat tvätt i basturummet. Torika aldrig kläder ovanför bastuaggregatet, eftersom de kan falla ner på aggregatet och fatta eld.

Ibland orsakas bastubränder också av tekniska fel i aggregatet. Se till att bastuaggregatet blir reparerat om ett element går sönder eller om timern eller reglagen krånglar. Kontrollera att säkerhetsavstånden runt bastuaggregatet är tillräckliga.

➤ Tvätt- och diskmaskinen

Bränder i tvätt- och diskmaskiner beror vanligen på fel i programmekanismen eller motorn. Låt genast reparera maskinen om den inte fungerar som den ska. Gå inte hemifrån när tvätt- eller diskmaskinen är på. Rengör tvättmaskinens luddfilter regelbundet.

➤ Kylen och frysen

Kylen och frysen behöver luftcirkulation. För att en inbyggd kyl eller frys inte ska bli överhettad måste det finnas plats för luftcirkulation både upptill och nertill. Låt genast reparera kylen eller frysen om den inte fungerar som den ska. Dammsug också skåpets baksida ett par gånger om året.

➤ Små elapparater

Många bränder har fått sin början i apparater som fått något fel eller lämnats obevakade. Se till att kaffebryggaren, brödrosten, mikrovågsugnen, strykjärnet och andra apparater alltid är rena och hela. Gå inte ifrån apparaten när den är på. Försäkra dig om att barnen vet vilka apparater de får använda när de är ensamma hemma och hur apparaterna ska användas. Följ bruksanvisningen.

➤ Elinstallationerna

Bara en behörig elyrkesman får utföra elarbeten och reparationer på fasta elinstallationer i hemmet. Det du själv kan göra är att kontrollera installationerna utvändigt. Trasiga eller svartnade uttag och ledningar, trasiga strömbrytare, anordningar i gruppcentralen osv. ska genast repareras av en elyrkesman. Om proppen går upprepade gånger är det ett tecken på att det finns ett fel som bör utredas och åtgärdas någonstans i elinstallationerna eller i någon apparat. Om du inte är säker på att elinstallationerna är i sin ordning är det bäst att beställa en granskning som utförs av en auktoriserad besiktningsman eller ett auktoriserat besiktningsorgan.

Brandvarnare och släckningsredskap

Brandvarnaren är en obligatorisk säkerhetsanordning i alla bostadslägenheter. Se till att brandvarnaren alltid fungerar och testa den en gång i månaden genom att trycka på testknappen. Montera brandvarnaren korrekt i taket enligt installationsanvisningen och se till att du har tillräckligt många varnare (en i varje våning och en för varje 60 m²).

Ha ett redskap för förstahandssläckning (t.ex. släckningsfilt eller handsläckare) lätt till hands och se till att det är i brukbart skick.

Om en elapparat fattar eld...

- ✓ **Dra** ur stickproppen eller bryt strömmen med huvudströmbrytaren på säkringsstavlan.
- ✓ **Rädda** alla personer som är i fara, röken söver och dödar.
- ✓ **Ring** nödnumret 112.
- ✓ **Om det finns tid** kan du försöka släcka elden med ett redskap för förstahandssläckning (t.ex. handsläckare eller släckningsfilt). Du kan också släcka med vatten om elapparatens har kopplats bort från elnätet.
- ✓ **Stäng** dörrar och fönster och lämna platsen i tid.
- ✓ **Visa** brandkåren vägen till platsen.

Mer information:

Om elsäkerhet:

www.tukes.fi

Om brandsäkerheten:

www.pelastustoimi.fi

UUSI LOGO
TUKES
TURVATEKNIKAN KESKUS

www.tukes.fi